ID-DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Id-Dipartiment tat-Tmexxija tal-Kurrikulu
It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

L-Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Primarji 2015

IL-ĦAMES SENA **L-ISTUDJI SOĊJALI** **Il-Ħin: Siegħa**

Massimu: 80 marka

L-Isem: ______________________________________ **Il-Klassi: _______________**

1. Iċ-Ċelebrazzjonijiet. Imla l-vojt bil-kliem mogħti.

jagħlaq	nkantaw	ħajja	awguri	lill-qraba
ristorant	waħedna	flimkien	jaqsmu	eżami

Insibu bosta okkażjonijiet fil-____________________ tagħna meta nħossu li jkun xieraq illi niċċelebraw xi ħaġa ________________________. Insemmu l-okkażjoni meta xi ħadd _____________________ sninu, meta titwieled tarbija ġdida, ngħaddu minn xi _______________ importanti, meta xi membru tal-familja jew ħabib jiggradwa jew jilħaq xi ħaġa.

Kif niċċelebraw okkażjonijiet bħal dawn li semmejna? Normalment naqsmu xi kejk tajjeb filwaqt li ____________________ xi ħaġa flimkien, norganizzaw xi festin u nistiednu _________________________ u lill-ħbieb, nibagħtu xi kartolina jew noħorġu nieklu f'xi ____________________________.

Għaliex niċċelebraw? Il-bniedem, meta jifraħ, iħobb juri l-ferħ tiegħu u ______________________ mal-oħrajn. Għalhekk, meta jkun hemm xi okkażjoni minn dawn li semmejna, aħna bħala bnedmin, ma nkunux kuntenti li nħossu l-ferħ __________________________ biss, imma nkunu nixtieqsu illi naqsmu l-ferħ tagħna mal-qraba u l-ħbieb tagħna.

Għalhekk meta xi ħadd minn sħabna jagħlaq sninu, hija ħaġa sabiħa, u nagħmlu sew meta noħorġuh f'nofs il-klassi u nkantawlu: "Ferħ u _____________________ f'dal-jum, f'għeluq sninek illum!"

(marka 1 x 10 = 10 marki)

2. Wieġeb.

1. Semmi xi ċelebrazzjoni li kellek u li għoġbitek ħafna.

   ____ (1)

2. Għid għaliex għoġbitek ħafna.

   ____

   ____ (2)

(3 marki)

3. Wieġeb.

1. Semmi ċelebrazzjoni li ssir fl-iskola li tattendi int. ______________________ (1)
2. Din iċ-ċelebrazzjoni togħġbok?

   ______________________ (1)

3. Għid għaliex togħġbok jew għaliex ma togħġbokx.

   ____

   ____ (2)

4. Semmi ċelebrazzjoni oħra li ssir fil-komunità jew fil-lokalità fejn toqgħod int.

   ____ (1)

5. Din iċ-ċelebrazzjoni togħġbok? ______________________ (1)
6. Għid għaliex togħġbok jew għaliex ma togħġbokx.

   ____

   ____ (2)

(8 marki)

4. Ħares lejn it-tabella, aqra sew dan li ġej, imbagħad wieġeb.

Kull sena jiġu Malta eluf ta' turisti. Meta jkunu Malta, it-turisti jonfqu l-flus hawnhekk. Dan jiswa ta' ġid għall-ekonomija Maltija.

Jekk inħarsu sew lejn it-tabella fuq il-lemin, ninnutaw kif fis-sena 2013 l-ikbar numru ta' turisti ġew mir-Renju Unit.

Din it-tabella turina minn fejn ġew l-ikbar numru ta' turisti fis-sena 2013.	
Pajjiż	**Numru ta' turisti li żaru Malta**
Ir-Renju Unit	454,659
L-Italja	233,777
Il-Ġermanja	147,110
Franza	116,533
L-Iskandinavja	105,068
Spanja	53,278
L-Olanda	41,486

Ir-Renju Unit jinkludi lill-Ingilterra, lill-Iskozja, lil Wales u lill-Irlanda ta' Fuq. Ġew ukoll ħafna turisti mill-Italja, mill-Ġermanja u minn Franza.

Wieġeb.

1. Fis-sena 2013, minn fejn ġie l-ikbar numru ta' turisti, minn Spanja, Franza jew il-Ġermanja?
   ____ (1)
2. Il-Gżejjer Maltin, ma' min huma l-iktar popolari, mat-turisti Taljani, Olandiżi, jew Franċiżi?
   ____ (1)
3. Semmi żewġ lingwi barranin, li għandhom jitgħallmu dawk l-istudenti li fil-futur jixtiequ jsibu xogħol jew *job* fil-qasam tat-turiżmu.
   (a) l-ewwel lingwa: ______________________________ (1)
   (b) it-tieni lingwa: ______________________________ (1)
   (c) Għaliex it-tagħlim tal-lingwi barranin jgħinna niġbdu iktar turisti lejn il-Gżejjer Maltin?
   ____
   ____ (2)
4. **TLIETA** mil-lokalitajiet imsemmija fil-lista li ġejja, huma popolari ħafna mat-turisti li jżuru l-Gżejjer Maltin: ĦAL GĦAXAQ, BUĠIBBA, IL-QRENDI, IŻ-ŻEJTUN, TAS-SLIEMA, ĦAL QORMI, ĦAL KIRKOP, MARSALFORN, ĦAL FARRUĠ, ĦAL LEW, SANTA LUĊIJA. Ikteb it-tliet lokalitajiet fil-vojt:
   (a)______________________________
   (b)______________________________
   (ċ)______________________________ (3)
5. Semmi mod wieħed kif it-turisti, meta jiġu Malta, jistgħu jiswew ta' ġid kbir għall-ekonomija tagħna. ______________________________
   ____ (2)

(11-il marka)

5. Aqta' sing taħt it-tweġiba l-ĦAŻINA.

1. It-turisti jiġu fil-Gżejjer Maltin biex (igawdu x-xemx u l-baħar, jiddevertu u jistrieħu, jaħdmu u jagħtu servizz, iżuru postijiet storiċi u preistoriċi). (2)
2. Meta jżuru l-Gżejjer Maltin, it-turisti kollha jistennew mingħandna l-Maltin (kumdità, prezzijiet għoljin, indafa, imġiba tajba). (2)

(4 marki)

6. Imla l-vojt bil-kliem mogħti.

l-gwidi	indirett	jlaħħqu	ristoranti	jbigħ
kmamar	ħafna	xogħlijiet	btala	il-Ġermaniż

M'hemmx dubju li bosta Maltin illum jaqilgħu ħafna flus permezz ta' ______________________ illi jagħmlu mat-turisti li jħobbu jiġu għal xi ______________________ fil-Gżejjer Maltin.

Hemm dawk li jaħdmu direttament mat-turisti, bħal, pereżempju ________________________ . Dawn jitgħallmu jitkellmu b'lingwi differenti, bħall-Ingliż, it-Taljan, il-Franċiż, ____________________________ u l-Ispanjol. Huma jdawru lit-turisti u juruhom il-postijiet ta' interess illi għandna Malta. Insemmu wkoll lil-lukandiera. Meta jkun hawn _____________________ turisti Malta, jiġifieri fil-*high season*, il-gwidi u l-lukandiera ma jkunux jistgħu _____________________ max-xogħol li jkollhom. Meta ma jkunx hawn ħafna turisti, jiġifieri fil-*low season*, il-gwidi ma jkollhomx ħafna xogħol u bosta ________________________ fil-lukandi jibqgħu vojta.

Il-bidwi Malti dejjem jipprova _______________________ il-prodotti li huwa jkabbar fl-għelieqi tiegħu. Biċċa minn dawn il-prodotti jixtruhom il-Maltin stess. Imma oħrajn jinxtraw mil-lukandi u _____________________ fejn ikun hemm ħafna turisti. Allura nistgħu ngħidu li anke l-bidwi Malti, għalkemm b'mod ______________________________ , jaqla' parti mill-għajxien tiegħu mit-turiżmu.

(marka 1 x 10 = 10 marki)

7. Immarka b'ċirku dawk l-affarijiet li jiġbdu lit-turisti lejn pajjiżna.

Waħda minnhom hija lesta bħala eżempju.

knejjes sbieħ	il-muntanji	il-baħar ikħal
il-Belt Valletta	l-iskejjel	It-tempji
it-televixin	il-barrieri taż-żrar	ir-roti
Marsaxlokk	il-mowbajls	l-Ipoġew ta' Ħal Saflieni

(marka 1 x 5 = 5 marki)

8. **Wieġeb billi timmarka t-tajbin.**

1. L-ittri ITS ifissru (International Training Service, Istanbul Travel Service, Institute of Tourism Studies, I Tour Scotland).
2. Fl-ITS jattendu dawk li jixtiequ jagħmlu xogħol (fil-liġi, fit-turiżmu, fuq l-ajruplani, fuq il-baħar).
3. Fl-ITS jistgħu jattendu (tfal taħt l-erba' snin, ġuvintur biss, tfajliet biss, ġuvintur u tfajliet).
4. Fl-ITS tista' tistudja (diversi lingwi barranin, l-lingwa Maltija biss, l-lingwa Ingliża biss, l-lingwa Għarbija biss).
5. Il-bini tal-ITS jinsab (il-Mellieħa, Għawdex, San Ġiljan, Ħal Luqa).
6. L-ITS hija importanti għalina l-Maltin għax fiha ż-żgħażagħ tagħna (jsiru bdiewa tajbin, jitgħallmu kif jistgħu jagħtu servizz aħjar lit-turisti, jsiru għalliema tajba, jsiru sajjieda).

(marka 1 x 6 = 6 marki)

9. **Wieġeb billi tikteb VERU jew FALZ.** Waħda minnhom hija lesta bħala eżempju.

		VERU / FALZ
1	Il-karozzi tal-linja magħrufa bħala *Hop-On Hop-Off* saru popolari ħafna mat-turisti li jiġu Malta.	
2	Bis-sistema tal-*Hop-On Hop-Off* it-turisti jistgħu jgawdu x-xenarju tal-irdumijiet ta' Ħad-Dingli, tal-belt tar-Rabat u tal-Imdina f'ġurnata waħda.	**Veru**
3	Fost is-siti storiċi li jħobbu jżuru t-turisti f'Malta hemm it-tempji ta' Ħaġar Qim u l-irdumijiet ta' Ħad-Dingli.	
4	Meta jkunu Malta, bosta turisti jħobbu jżuru s-sit preistoriku ta' Għar Dalam qrib Birżebbuġa.	
5	Il-Belt Valletta hija attrazzjoni speċjali għat-turisti li jżuruna.	
6	Il-klima Mediterranja tal-Gżejjer Maltin tħajjar ħafna turisti biex jiġu jżuru pajjiżna.	
7	Il-maġġoranza tal-Maltin għandhom il-ħila li jikkomunikaw bil-lingwa Ingliża. Dan iħajjar bosta turisti biex iżuru l-Gżejjer Maltin għall-vaganzi tagħhom.	
8	It-turisti jżuru Malta fis-sajf biss.	
9	F'Malta għandna ħafna skejjel li joffru taħriġ fil-lingwa Ingliża lil bosta studenti barranin li jiġu apposta f'pajjiżna biex jitgħallmu l-Ingliż.	

(marka 1 x 8 = 8 marki)

10. In-numri 1, 2 u 3 fuq il-mappa juruna t-tlett ibliet qodma tal-Gżejjer Maltin.

Wieġeb bl-għajnuna tal-mappa.

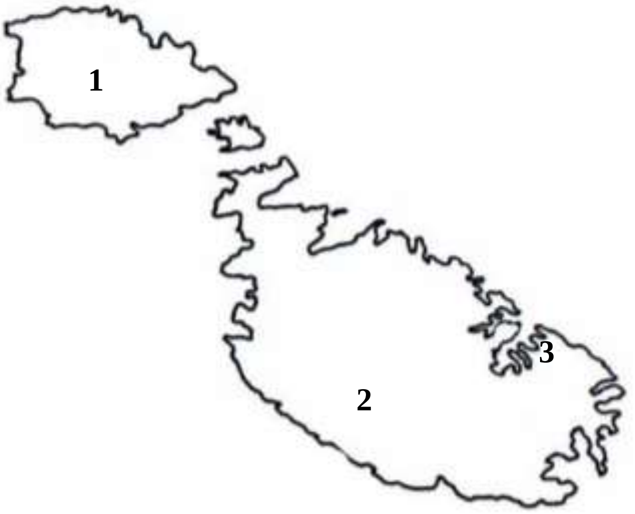

1. Il-belt tal-Birgu hija mmarkata bin-numru ________________ .
2. Fuq il-mappa, l-Imdina għandha n-numru ___________________.
3. Iċ-Ċittadella t'Għawdex hija mmarkata bin-numru ________ .
4. Liema belt qadima tinsab ħdejn il-baħar? __________________ .

(marka 1 x 4 = 4 marki)

11. Wieġeb bl-għajnuna tal-istampi.

1. Fl-istampa tal-lemin jidhru parti mis-swar taċ-Ċittadella li għadhom kif ġew restawrati u rranġati. Għalfejn inbnew is-swar?

   ____

   ____ (1)

2. Illum il-ġurnata, x'użu għad għandhom is-swar tal-bliet il-qodma?

   ____

   ____ (1)

3. Fl-istampa tal-lemin tidher triq dejqa li għadna nistgħu naraw illum ġewwa l-belt qadima tal-Imdina. Semmi belt oħra qadima fil-Gżejjer Maltin fejn il-maġġoranza tat-toroq li għadna nistgħu naraw illum, huma dojoq.

   ____ (1)

4. Semmi xi ħaġa fil-bliet il-qodma li matul iż-żminijiet baqgħet l-istess u ma nbidlitx.

   ____ (1)

5. Semmi xi ħaġa fil-bliet il-qodma li matul iż-żminijiet inbidlet.

____ (1)

6. Fl-istampa jidher it-Torri tal-Istandard. F'liema belt qadima nistgħu narawh?

______________________________ (1)

7. Illum il-ġurnata, it-Torri tal-Istandard, għal xiex qiegħed jintuża?

____

______________________________ (2)

8. Fl-istampa jidhru tliet statwi ta' qaddisin li kollha jitqiesu bħala qaddisin protetturi tal-belt qadima tal-Imdina. Semmi qaddis jew qaddisa minnhom.

_________________________ (1)

9. X'juruna dwar Malta antika dawn l-istatwi?

____

_________________________ (2)

(11-il marka)

TMIEM IL-KARTA